

Podaljšanje ratingov, potrdil in ohranjanje privilegijev licenc izdanih po delu FCL

Izbruh bolezni novega koronavirusa (CoViD-19) v mestu Wuhan, Ljudske republike Kitajske, ki ga povzroča SARS-CoV-2, se je hitro razširila na Kitajskem in po svetu, 11. marca 2020 pa jo je Svetovna zdravstvena organizacija razglasila za pandemijo. Odtlej se tako komercialni operatorji in piloti, ki letijo pri njih, kot tudi piloti splošnega letalstva soočajo s problemi, ki v normalnih razmerah ne bi nastali. Situacija v zvezi s koronavirusom še obstaja in njegov vpliv še vedno občuti celotna letalska industrija, in sicer v večjem obsegu in dlje časa, kot je bilo pričakovano. Zaradi različnih situacij po Evropi in svetu, je potreba po ohranjanju možnosti za uveljavitev nekaterih izjem še vedno aktualna, saj je letalski sektor še vedno v fazi okrevanja.

Pri nekaterih segmentih usposabljanja in preverjanja, je po sprostitvi nekaterih ukrepov prišlo do sekundarnih problemov in okoliščin, kot so prezasedenost FSTD naprav, izpraševalcev itd. Zato so v teh primerih razlogi za podaljšanje na podlagi izjeme še vedno relevantni.

VSEBINA

1	PODALJŠANJE RATINGOV ZA TIP ZRAKOPLOVOV ZA KOMERCIALNE PILOTE.....	2
1.1	Izjema za pilote, ki so zaposleni pri AOC/NCC/SPO operatorjih.....	2
1.2	Izjema za pilote, ki so imetniki ratinga za tip in ne delujejo pri AOC/NCC/SPO operatorjih.....	3
2	PODALJŠANJE RATINGOV ZA PILOTE SPLOŠNEGA LETALSTVA.....	4
3	PODALJŠANJE POTRDIL INŠTRUKTORJEV	5
4	OHRANJANJE PRIVILEGIJEV LICENC LAPL, SPL IN BPL.....	6
5	PERIODIČNO USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE - DEL OPS	7

§§§

SPLOŠNO

Podaljšanje ratingov na podlagi COVID-19 izjeme

Ratinge CAA –SI na zahtevo imetnika licence podaljša najprej za **obdobje 4 mesecev** od dneva poteka ratinga. V primeru, da se ugotovi, da po poteku **4 mesečnega obdobja** razlogi za odobritev izjeme še veljajo, potem se lahko ustrezni rating ponovno podaljša za obdobje 4 mesecev oziroma do poteka splošne izjeme, kar je prej (to je do 23.11.2020).

V primeru ponovnega podaljšanja ratinga se dodatno osvežitveno usposabljanje ne zahteva.

Razlogi za podaljšanje ratingov ali potrdil na podlagi COVID-19 izjeme

Zaradi različnih situacij in razmer v posameznih državah so razlogi za podaljšanje ratingov ali potrdil različni od primera do primera, zato se bodo pri upoštevanju razlogov za podaljšanje upoštevali vsaj naslednji kriteriji oziroma dejavniki:

- Odreditev omejitve gibanja (karantena) in/ali omejitve potovanja, ki onemogočajo dostop do ustreznih objektov in naprav (npr. FSTD/STD, učilnice itd.);
- Obstoječa ureditev socialne distance oziroma zahtevana telesna razdalja, ki onemogočajo izvedbo preverjanja v zrakoplovu ali FSTD napravi;
- Higijenski ukrepi, ki preprečujejo uporabo infrastrukture za uporabo FSTD/STD naprav ali zrakoplovov;
- Nedostopnost izpraševalcev, inštruktorjev ali infrastrukture, ki so posledica zgoraj navedenih točk in zaradi posledic pri zasedenosti osebja ali FSTD naprav, zaradi zaostankov in organizacijskih (prezasedenost) problemov, ki so nastali kot posledica COVID-19 krize. V tem primeru, bo moral kandidat za podaljšanje ratinga dokazati, da so takšne okoliščine res obstajale.

1 PODALJŠANJE RATINGOV ZA TIP ZRAKOPLOVOV ZA KOMERCIALNE PILOTE

Agencija (CAA) na odobrila splošno izjemo za podaljševanje ratingov, ki jih je potrebno opraviti na FSTD, če je ta dostopen ali dosegljiv, se uporabi možnost izjeme od predpisov, kot je navedeno v členu 71(1) Uredbe (EU) št. 2018/1139.

Situacija, ki je nastala s pandemijo koronavirusa COVID-19 je nepredvidljiva okoliščina, ki potrebuje nujno operativno dejanje za zagotavljanje ohranjanja privilegijev licence. Odobritev kratkoročnih izjem od ustreznih zahtev dela FCL, bi omogočila pilotom in operaterjem, da se spopadejo s trenutnim izbruhom novega koronavirusa .

Vsaka odobrena izjema se ne bo smela obravnavati kot popolno nadomestilo usposabljanja in preverjanja, saj bodo morali operatorji in piloti, takoj ko bodo okoliščine dopuščale, zaključiti usposabljanje in preverjanje skladno z vsemi ustreznimi zahtevami dela FCL.

1.1 Izjema za pilote, ki so zaposleni pri AOC/NCC/SPO operatorjih

CAA je obvestila EASAO o uporabi določb o prožnosti (splošna izjema, ki so jo vložile vse države članice EU) za pilote, ki letijo in so zaposleni pri letalskih prevoznikih, ki opravljajo zračni prevoz potnikov, tovora in pošte (AOC) in druge letalske operacije s kompleksnimi zrakoplovi (SPO, NCC).

Na ta način lahko, imetniki ratinga za razred ali tip zrakoplova, ki je vpisan v licenco, izdano v skladu z delom FCL (CPL, ATPL ali MPL), katerega veljavnost poteče do vključno **31.07.2020**, zaprosijo za podaljšanje ratinga, ki ga v okviru letalskih operacij uporabljajo v skladu z Prilogo III (del ORO) k Uredbi (EU) št. 965/2012.

V obseg te izjeme tako spadajo naslednje organizacije (ORO.GEN.005), ki izvajajo naslednje operacije:

- (a) operacije komercialnega zračnega prevoza (**CAT**);
- (b) komercialne specializirane operacije (**SPO**);
- (c) nekomercialne operacije s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (**NCC**);
- (d) nekomercialne specializirane operacije s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (**nekomercialne SPO**).

CAA se zaveda resnosti situacije in operativnih problemov, ki jih je povzročil izbruh pandemije COVID-19. Zato lahko vpis podaljšanja ratinga lahko opravi izpraševalec z ustreznimi privilegiji in podaljša rating najprej za 4 mesece od dneva poteka ratinga ali pa CAA izda posebno potrdilo o podaljšanju ratinga. Na ta način, se v čim večji možni meri izognemo morebitnim zastojem in birokratskim zapletom.

Kdaj je pilot upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno (npr. nedostopnost ali nerazpoložljivost FSTD naprav ipd.), pod naslednjimi pogoji:

1. ima veljaven rating za tip ali razred zrakoplova ter je imetnik licence CPL, ATPL ali MPL izdane v skladu z delom FCL;
2. ratingu iz točke 1. veljavnost (od pričetka veljave izjeme) poteče **do vključno 31.07.2020**;
3. morajo delovati v okviru sistemom upravljanja organizacije za katere velja del ORO (AOC), kot je ustrezno;
4. opravijo oziroma prejmejo osvežitveno usposabljanje, kateremu sledi ocena organizacije, da je osvežitveno usposabljanje doseglo ustrezno raven zagotavljanja varnega izvajanja letalskih operacij. Osvežitveno usposabljanje mora vsekakor vsebovati nenormalne postopke in postopke v sili, ki so značilni za relevantni tip ali razred zrakoplova, ki je vključen v operacije AOC.

V teh primerih torej lahko pilot zaprosi za podaljšanje na podlagi izjeme Agencije.

Kaj je treba storiti za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme?

Pilot, ki izpolnjuje zgornje zahteve mora izpolniti vlogo za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme ([FCL.APL-201](#)) in vlogi priložiti naslednja dokazila:

1. Kopijo pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev);

2. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
3. Kopija zadnjega OPC;
4. Dokazilo o opravljenem osvežitvenem usposabljanju;
5. Izjava odgovorne osebe za usposabljanje (*Crew-Training Postholder*), da pilot izpolnjuje kriterije kompetentnosti, kot jih je določil operator, in je zmožen varno izvajati letalske operacije;
6. Program osvežitvenega usposabljanja;
7. Kopija zdravniškega spričevala.

1.2 Izjema za pilote, ki so imetniki ratinga za tip in ne delujejo pri AOC/NCC/SPO operatorjih

Izjema velja tudi za pilote, ki ne izvajajo letalskih operacij v okviru operatorja, ki deluje v skladu z Prilogo III dela ORO. V to skupino spadajo na primer:

- TRI, ki delujejo samo v okviru ATO,
- piloti brez vezane pogodbe z operatorjem,
- ostali, ki morajo izpolnjevati zgornje zahteve in so imetniki ratinga za tip, so tudi upravičeni do izjeme.

Ti piloti morajo z inštruktorjem z ustreznimi privilegiji (npr. pilot je imetnik ratinga A320, inštruktor mora biti imetnik veljavnega TRI(MPA)/A320) opraviti osvežitveno usposabljanje, ki temelji predvsem na ponovitvi nenormalnih postopkih, postopkih v sili in drugih po diskreciji inštruktorja.

Po opravljenem osvežitvenem usposabljanju, inštruktor kompetentnost pilota potrdi z izdajo potrdila o osvežitvenem usposabljanju, ki mora biti opravljen v času veljavnosti ratinga. Potrdilo naj vsebuje tudi na kratko opisano (po temah) vsebino osvežitvenega usposabljanja.

1. Kopija pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev)
2. Potrdilo inštruktorja z ustreznimi privilegiji o opravljenem osvežitvenem usposabljanju (vsebuje ponovitev nenormalnih postopkov in postopkov v sili);
3. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
4. Komunikacija z FSTD operatorjem (npr. odpoved rezervacij itd.).

2 **PODALJŠANJE RATINGOV ZA PILOTE SPLOŠNEGA LETALSTVA**

Izbruh COVID-19 je tako kot komercialne operatorje in komercialne pilote (ki letijo kompleksna letala) prizadel tudi pilote splošnega letalstva, ki se na ta način soočajo s problemi, saj v določenih primerih ne morejo normalno podaljševati ratingov in ostalih privilegijev.

Uporaba izjeme, je možna, če skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno doseči na način, ki je predviden z delom FCL.

Ratingi, ki so veljavni do vključno **31.07.2020** lahko CAA na zahtevo imetnika licence, podaljša za **obdobje 4 mesecev** od dneva poteka ratinga z možnostjo podaljšanja, če za to obstajajo razlogi.

Kdaj je pilot upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno, pod naslednjimi pogoji:

1. ima veljaven rating za tip ali razred zrakoplova ter je imetnik licence PPL, CPL, ATPL ali MPL izdane v skladu z delom FCL;
2. ratingu iz točke 1. veljavnost od pričetka veljavnosti izjeme **do vključno 31.07.2020**;
3. opravijo z inštruktorjem, ki ima ustrezne privilegije, osvežitveno usposabljanje (briefing), ki vključuje nenormalne postopke in postopke v sili, ki so značilni za relevantni tip ali razred zrakoplova.

Kaj je treba storiti za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme?

Vlagatelj, ki zaprosi za odobritev izjeme mora vložiti vlogo za odobritev izjeme [FCL. APL-201](#), ki je dostopna na naslednji povezavi: [Vloga za podaljšanje ratinga na podlagi COVID-19](#).

1. kopija pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev)
2. Potrdilo inštruktorja z ustreznimi privilegiji o opravljenem osvežitvenem usposabljanju (vsebuje ponovitev nenormalnih postopkov in postopkov v sili);
3. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
4. Program (po točkah) osvežitvenega usposabljanja;
5. Kopija zdravniškega spričevala.

3 PODALJŠANJE POTRDIL INŠTRUKTORJEV

V enakih situacijah kot piloti, so se znašli tudi inštruktorji. Ker je izpolnjevanje pogojev zaradi različnih situacij (npr. nedostopnost ATO izvedbo osvežitvenega usposabljanja FI / TRI / CRI, nedostopnost drugih izpraševalcev, simulatorskih centrov itd.) so v izjemo vključeni tudi inštruktorji.

Inštruktorjem, ki imajo veljavno potrdilo od pričetka veljavnosti izjeme do vključno **31.07.2020** lahko CAA na zahtevo imetnika potrdila podaljša za **obdobje 8 mesecev** od dneva poteka potrdila, vendar ne kasneje kot do konca veljavnosti izjeme (tj. 23.11.2020). Do tega datuma oziroma dokler se izredne razmere ne umirijo/prekinejo, morajo imetniki potrdil podaljšati v skladu z določbami dela FCL.

Kdaj je imetnik potrdila upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno, pod naslednjimi pogoji:

1. ima veljavno potrdilo inštruktorja, ki je veljavno **do vključno 31.07.2020**;
2. zaprosi za odobritev izjeme.

V ta del izjeme spadajo vse kategorije potrdil inštruktorjev, npr. FI, TRI, CRI, itd.

4 OHRANJANJE PRIVILEGIJEV LICENC LAPL, SPL IN BPL

Posledice koronavirusa lahko vplivajo tudi na izpolnjevanje pogojev za ohranjanje imetnikov licenc LAPL(A, H, S, B), SPL in BPL, če izpolnjevanje ustreznih pogojev ni možno.

V tem primeru, se obdobje, v katerem je potrebno izpolniti ustrezne zahteve, podaljša na naslednji način:

- (1) na zadnji 2 leti in 8 mesecev, v primeru določbe FCL.140.A(a) (LAPL(A) – Zahteve za najnovejše izkušnje);
- (2) na zadnjih 20 mesecev, v primeru določbe FCL.140.H (LAPL(H) – Zahteve za najnovejše izkušnje);
- (3) na zadnjih 32 mesecev, v naslednjih primerih:
 - a. točka FCL.130.S(a) in FCL.220.S (Metode vzletanja);
 - b. točke (a) in (b)(1) določbe FCL.140.S, kot tudi FCL.230.S (Ohranjanje privilegijev licence pilota jadralnega letala);
 - c. točke FCL.130.B(c) in FCL.220.B (Ohranjanje privilegijev za privezane lete z balonom);
 - d. točke FCL.140.B in FCL.230.B(a) (Ohranjanje privilegijev licence pilota balona);
 - e. točke FCL.805(e) (Ohranjanje privilegijev za vleko jadralnih letal ali balonov);
 - f. točke FCL.830(d) (Ohranjanje privilegijev za letenje v oblakih).

V primeru uporabe teh olajšav, pa mora biti v tem obdobju opravljen vsaj en let pod nadzorom inštruktorja z ustreznimi privilegiji, kar se zaznamuje v knjižico letenja.

5 PERIODIČNO USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE - DEL OPS

Pojav pandemije COVID-19, kot je navedeno v uvoda tega obvestila, bo zelo verjetno zmanjšal obseg delovanja in aktivnosti izvajanja komercialnih zračnih operacij. Časovne razsežnosti je težko določiti, zato je pomembno, da takoj ko kriza mine, sistem lahko nemoteno nadaljuje z aktivnostjo in delovanjem.

Eden od pomembnih segmentov aktivnosti AOC operatorjev je periodično usposabljanje in preverjanje pilotov, ki pa je zaradi pojava pandemije in razglasitev izrednih razmer ter nedostopnosti simulatorjev, katerega izvajanje je sedaj praktično nemogoče.

Operatorji AOC in drugi (komercialni SPO), ki so dolžni na podlagi Poddela FC dela ORO sistemsko izvajati usposabljanje, se bodo sedaj soočali z naslednjimi problemi:

- Aktivnosti za periodično usposabljanje pilotov so načrtovane vnaprej, zato izredne razmere prekinjajo nemoten potek aktivnosti;
- FSTD operatorji niso več dostopni in so nedosegljivi za nedoločen čas;
- Sistem alternativnega periodičnega usposabljanja posadk bo potreboval svoj čas in ga bo nemogoče vzpostaviti in izvesti v kratkem času.

Zaradi dejstva, da piloti, ki niso opravili periodičnega usposabljanja in preverjanja (OPC) ne smejo delovati kot aktivni član posadke, lahko operatorjem povzroči probleme pri nemotenem nadaljevanju operacij po končanih izrednih razmerah. Ker je obstoj izrednih razmer povzročal nezmožnost izpolnjevanja predpisanih zahtev, je potrebno to dejstvo upoštevati in operatorjem omogočiti nadaljevanje izvajanja usposabljanja s pomočjo določb o prožnosti, ki jih za ta namen predvideva člen 71(1) Uredbe (EU) št. 2018/1139.

Splošna izjema velja za operatorje, ki delujejo v skladu delom ORO, in se lahko periodično usposabljanje in preverjanje za naslednje segmente usposabljanja za obdobje 4 mesecev:

1. Preverjanje strokovnosti pri operatorju (OPC) - **ORO.FC.230(b)**
2. linijsko vrednotenje (LOE), izvedeno na napravi FSTD - **ORO.FC.A.245(d)**
3. Usposabljanje za uporabo reševalne in varnostne opreme in njegovo preverjanje - **ORO.FC.230(d)**
4. usposabljanje na tleh in usposabljanje med letom na napravi FSTD ali zrakoplovu – **ORO.FCL.230(f)**

Točki 1. in 2. se morata doseči in opredeliti v osvežitvenem usposabljanju, ki vključuje tudi nenormalne postopke in postopke v sili.

Točki 3. in 4. se lahko dosežeta na alternativne načine.

Operator vlogi za uveljavitev splošne izjeme priloži načrt delovanja med obdobjem do konca izrednih razmer, z opisom splošnega koncepta in načina (nadomestnega/alternativnega) usposabljanja (za vzdrževanje kompetentnosti pilotov), ki ustrezno pokrivajo točke 1. do 4.

Kako vložiti vlogo?

Originalno skenirana vloga se pošlje z vsemi po e-mailu na naslov: info@caa.si in OPS@caa.si.